

[Landbrugsministeren.]

institution, som har overdraget jorden til staten. Derimod angår de konjunkturregulerede vederlagsydelse, som er omhandlet i lovforslagets § 4, stk. 2, og i bemærkningerne til denne bestemmelse, udelukkende mellemværendet mellem staten og den pågældende institution.

Når det konjunkturregulerede vederlag til institutionen fastsættes som en jordrentelignende årlig ydelse, vil denne ydelse i overensstemmelse med, hvad jeg udtalte under første behandling af lovforslaget, blive beregnet af grundværdien med et fradrag, der svarer til en eventuel afgiftspligtig grundstigning, således som dette nærmere er motiveret i den i kommissionsbetænkningen optrykte redegørelse, som der også er henvist til i udvalgets tillægsbetænkning.

Dette kan også i princippet udtrykkes således, at så længe der ikke på de af institutionen afståede arealer foreligger en grundstigning, som efter beregningsreglerne i lovgivningen om grundstigningsskyld ville være afgiftspligtig, giver staten den fra parcelkøberen modtagne jordrente ubeskåret videre til institutionen. Hvis der derimod f. eks. som følge af opstået byggegrundværdi eller ændring af grundstigningsskyldloven fremkommer en grundstigning, som efter den nævnte lovs beregningsregler ville være afgiftspligtig, beholder staten selv en så stor del af jordrenten, som svarer til grundstigningsskylden af tilsvarende jord, og giver kun den overskydende del af jordrenten videre til institutionen. I tilfælde af, at al fremtidig grundværdistigning skulle blive inddraget ved gennemførelse af fuld grundstigningsskyld — hvad jeg er tilhænger af ligesom det ærede medlem — vil institutionen derefter ligesom private jordejere være afskåret fra at få andel i fremtidig grundværdistigning på jorden.

Med denne redegørelse, som også vil være vejledende for administrationen ved lovbestemmelsens anvendelse i praksis, mener jeg på alle punkter at have besvaret det ærede medlems spørgsmål til mig bekræftende.

Jeg finder dog anledning til at tage et lille forbehold, idet jeg ikke er helt sikker på, at der ikke kan forekomme enkelte undtagelsestilfælde, hvor det kan være

både rimeligt og fuldt ud forsvarligt at lade vederlagsydelse omfatte også den fulde grundværdistigning, nemlig hvor vederlaget afvikles ved konjunkturregulerede ydelser over et kort, overskueligt åremål — f. eks. på højst en snes år — eller hvor institutionen er af en sådan offentlig karakter, at der er sikkerhed for, at dens indtægter fuldt ud anvendes til formål, som ellers måtte bekostes af statskassens almindelige bevillinger.

Jeg tænker her på tilfælde, der kan ligestilles med det forhold, at jordrenten af udstykkede præstegårdsparceller og af nogle ejendomme, som i sin tid er udstykket fra Sorø Akademiets jorder, indgår i visse særlige kirkelige kasser og i Akademiets kasse, og at disse ejendomme er fritaget for grundstigningsskyld ligesom andre statshusmandsbrug, der er oprettet på jordrentevilkår.

Det ærede medlem hr. Tesdorpf mente, at når jeg med disse ændringsforslag har imødekommet ønsker, som var fremkommet fra industriens side, skulle det være et tegn på min dårlige samvittighed over denne lov. Nej, de ændringsforslag, jeg har stillet, dækker det, som hele tiden har været meningen: at sige til industrien, at man ikke med dette lovforslag ønsker at lægge nogen som helst hindringer i vejen for dens berettigede interesser. Jeg har ingen dårlig samvittighed ved at gennemføre dette lovforslag, for det er min sikre overbevisning, at det forhold, at det er den samme mand, der ejer og driver jorden, er det allervæsentligste og vigtigste grundlag for den gode udvikling, der har fundet sted i det danske landbrugs produktion. Det er dette forhold, som vi efter min mening må være interesseret i at opretholde her i landbrugslandet Danmark, og derfor tror jeg ikke, at vort samfund i fremtiden kan være tjent med, at aktieselskaber opkøber jorden og driver den ved bestyrer.

Jeg takker udvalgets flertal for den tilslutning, der er givet til lovforslagets gennemførelse.

Søren Andersen: Det ærede medlem hr. Aage Fogh konstaterede, at venstre ville være med til at ophæve stiftelserne. Det er der i og for sig ikke tale om i forbindelse med dette lovforslag. Der er tale om at løse dem af de bånd, der hidtil har for-